

A Kúria a ... Ügyvédi Iroda (...; ügyintéző: dr. Olaszy-Kiss Gyula ügyvéd) által képviselt felperesnek (...), a ... jogi előadó által képviselt alperesi beavatkozó (...) által támogatott, a ... Ügyvédi Iroda (...; ügyintéző: dr. Dobrossy István ügyvéd) által képviselt alperes (...) ellen kártérítés iránt a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság előtt 6.P.21.211/2010. számon megindított és a Debreceni Ítéltábla 2011. május 6-án Pf.III.20.795/2010/4. számon hozott jogerős ítéletével befejezett perében a felperes 18. sorszámú felülvizsgálati kérelme folytán a 2012. május 10. napján tartott nyilvános tárgyaláson meghozta és kihirdette az alábbi

i t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet felülvizsgálattal támadott részében hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000 (Húszezer) forint útiköltségből és 20.000 (Húszezer) forint + ÁFA jogi képviseleti díjból álló felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi továbbá a felperest, hogy az adóhatóság külön felhívására fizessen meg az államnak 68.200 (Hatvannyolcezer-kettőszáz) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

A felperes a saját felülvizsgálati perköltségét maga viseli.

I n d o k o l á s :

A Debreceni Városi Bíróság a 16.P.21.214/2002/5. számú, 2002. június 25-én kelt és jogerőre emelkedett ítéletével a felperes és házastársa, ... házasságát felbontotta. A bontóper során a felperes és házastársa egyezséget kötött, melyben a felperes a házasságból született ... utónevű gyermekei után gyermekenként havi 50.000 forint gyermektartásdíj megfizetésére vállalt kötelezettséget.

A felperes a gyermektartásdíj fizetési kötelezettségét nem teljesítette, ezért volt házastársa végrehajtási eljárást kezdeményezett a hátralékos és folyamatos gyermektartásdíj behajtására. Az eljárás a Debreceni Városi Bíróság előtt, Vh.668/2003. szám alatt volt folyamatban.

A felperes a volt házastársa ellen keresetet indított a gyermektartásdíj leszállítása iránt (Debreceni Városi Bíróság; 16.P.24.358/2003.). A perben a felperes és a volt házastársa egyezséget kötött, amelyben a gyermekek után járó tartásdíj összegét havi 25.000 forintra leszállították. Megállapodtak abban is, hogy a felperes gyermektartásdíj fizetési kötelezettsége megszűnik, a felperest terhelő gyermektartásdíjnak a felperesnek járó vagyonközösségi jutójába történő beszámítása következtében, és ezzel a felperes volt házastársa a gyermektartásdíj fizetési kötelezettség végrehajtásának jogáról kifejezetten lemond.

... önálló bírósági végrehajtó az egyezséget jóváhagyó jogerős végzés átvétele után arról tájékoztatta a Debreceni Városi Bíróságot, hogy 153.890 forint végrehajtási költség nincs rendezve, és ez akadálya a végrehajtási eljárás megszüntetésének. 2005. szeptember 27-én felhívta a felperest a 153.890 forint végrehajtási költség rendezésére. Felhívásai eredménytelensége miatt 2006. január 30-án foglalási jegyzőkönyvet állított ki, elrendelte a felperes tulajdonát képező ... forgalmi rendszámú ... személygépkocsi és az ... forgalmi rendszámú ... motorkerékpár lefoglalását a Vht. 103.§ (3) bekezdése alapján.

... 2005. december 31-ig önálló bírósági végrehajtóként járt el, 2006. január 1-től önálló bírósági végrehajtó helyettes lett alperes önálló bírósági végrehajtó, jelen per alperese alkalmazottjaként. 2006. január 30-án alperes önálló bírósági végrehajtó a foglalási jegyzőkönyvvel megkereste az okmányirodát a járművek forgalomból való kivonása céljából. A Debreceni Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala a 2006. február 9-én kelt és a 2006. február 13-án kelt határozataival a járműveket a forgalomból kivonta.

A felperes a Debreceni Városi Bíróságon a 2006. február 20-án érkeztetett beadványában végrehajtási kifogással élt ... 2006. január 30-án kiállított foglalási jegyzőkönyvével kapcsolatban. A Debreceni Városi Bíróság - megismételt eljárásban - a 2007. szeptember 13-án kelt végzésével elutasította a felperes végrehajtási kifogását. Ezt a határozatot - fellebbezés folytán - a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság a 2007. november 5-én kelt Pkf.21.352/2007/2. számú végzésével - az adós elleni végrehajtási eljárást jogszerűnek ítélve, de a motorkerékpár lefoglalását sürgősségeltelennek tartva - részben megváltoztatta, és a végrehajtó által a motorkerékpár lefoglalására 2006. január 30-án foganatosított intézkedést megsemmisítette.

Az alperes a fenti határozat meghozatalát megelőzően 2006. december 6-án intézkedett a motorkerékpár és a gépkocsi foglalás alóli feloldásáról és ezzel egyidejűleg kiállította a díjjegyzékét, amelyben a befizetendő összeget 0 forintban jelölte meg.

A felperes a Ptk. 349.§ (1) bekezdésére alapítva összesen 1.790.000

forint - részben a járművek lefoglalásával összefüggésben vagyoni, és 500.000 forint nem vagyoni kárai - megfizetése iránt indított keresetet.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy ... végrehajtó helyettes nem követett el jogellenes magatartást, a foglalási jegyzőkönyv a Vht. szabályai betartásával került kiállításra. Vitatta a felperes által érvényesíteni kívánt kár összegét és az okozati összefüggést.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 369.200 forint vagyoni és 200.000 forint nem vagyoni kártérítést valamint késedelmi kamatait. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen mindkét fél fellebbezést terjesztett elő. A jogorvoslati kérelmek folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az államigazgatási jogkörben okozott kár törvényi feltételei fennállása kérdésében téves jogi következtetésre jutott. Alaptalanul állapította meg, hogy a végrehajtó helyettes megszegte a Vht. 41.§ (3) bekezdésében foglalt jogszabályi előírásokat, amikor a Debreceni Városi Bíróság megkeresését követően nem a végrehajtást kérőt hívta fel a Vht. 34.§ (5) bekezdése alapján a végrehajtás költségeinek a megfizetésére. A végrehajtási kifogás tárgyában hozott jogerős határozat anyagi jogerővel bír, ezért az elsőfokú bíróság nem állapíthatta meg azzal ellentétesen, hogy az intézkedés jogszerűtlen volt. A felperesnek csupán a motorkerékpár túlfoglalásával összefüggésben keletkezhett kára, ezért a gépkocsi forgalomba helyezési költsége, a forgalomból való kivonása miatti értékcsökkenés és az ... eladásából adódó, illetve a ... személygépkocsi megvásárlásából eredő többletkiadás sem értékelhető a végrehajtó magatartásának hátrányos eredményeként. Mivel a végrehajtási eljárás a végrehajtási költség erejéig okszerű és indokolt volt, ezért a felperes nem vagyoni kártérítési igénye sem volt megalapozott, tekintve, hogy az okmányirodánál történő eljárás a ... jogszerű lefoglalása folytán a felperes saját magatartásának a következménye volt. A motorkerékpár lefoglalása téves döntés volt. Ez azonban - a bírósági gyakorlat szerint - önmagában nem alapozza meg az államigazgatási jogkörben okozott kártérítési felelősséget. A másodfokú bíróság megjegyezte, hogy a végrehajtó - észlelve tévedését - még a végrehajtási kifogásolási eljárásban, a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság határozata meghozatalát megelőzően korrigálta a döntését. Mindkét gépjármű foglalás alóli feloldása iránt intézkedett, és lemondott az őt jogszerűen megillető végrehajtási költség megfizetéséről is.

A jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmében a

felperes elsődlegesen annak megváltoztatását, a kereseti kérelemben illetve a fellebbezésében „körülírtaknak” megfelelő tartalmú ítélet meghozatalát, másodlagosan – a jogalap kérdésében való állásfoglalás mellett – a követelés összegszerűségével kapcsolatban a másodfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte. Hangsúlyozta, hogy az elődleges kérelme annak megállapítására irányul, hogy az elsőfokú bíróság ítélete volt a jogszerű a kártérítési felelősség fennállása kérdésében. A másodfokú bíróság álláspontja téves, mivel az alperes eljárását jogszerűnek, a végrehajtási kifogás tárgyában meghozott jogerős határozatot anyagi jogerővel bírónak minősítette.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a felülvizsgálati kérelem nem tartalmaz olyan jogszabályhelyet, amelyet a jogerős ítélet sértene. Ezért azt hivatalból el kell utasítani. Másodlagosan a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

Az alperesi beavatkozó nyilatkozatot nem terjesztett elő.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott, a megjelölt okból a jogerős ítélet nem jogszabálysértő.

A felperes keresete alapján a bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy a Ptk. 349.§ (1) bekezdésében meghatározott speciális, és a szerződésen kívül okozott kárfelelősség Ptk. 339.§ (1) bekezdésében meghatározott általános feltételek fennállnak-e. A feltételek bármelyikének hiánya a kereset elutasítását eredményezi.

A végrehajtó jogellenes magatartására alapozott kártérítési kereset elbírálása során az igényérvényesítés feltételeként a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslatnak a Vht. 217.§-a szerinti végrehajtási kifogás minősül.

A perbeli esetben a felperes végrehajtási kifogását a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság előzőekben hivatkozott jogerős határozatával elbírálta. A bíróság a végrehajtónak a jelen per felperese mint adós elleni eljárását és a személygépkocsi lefoglalását jogszerűnek találta, csak a motorkerékpár lefoglalását minősítette jogszerűtlennek. E határozat a Pp. fogalmai szerint valóban nem bír anyagi jogerővel, de a kifogás tárgyában hozott jogerős döntés az 1997. évi LXVI. törvény 7.§-a értelmében a kártérítési per bíróságát kötötte.

A felülvizsgálati bíróság érdemben is osztotta a másodfokú bíróság álláspontját, amely szerint a végrehajtónak a felperessel szembeni intézkedése nem volt jogszerűtlen. Ez az álláspont levezethető a Vht. 34.§ (5) bekezdésének rendelkezéséből. Az adott ügyben nem vitásan a felperes mint adós ellen - a volt házastárs mint végrehajtást kérő kérelmére - jogszerűen indult a végrehajtási eljárás. Tény, hogy a felperes és volt házastársa a gyermektartásdíj leszállítása iránti perben egyezséget kötött, de az ezzel párhuzamosan folyó végrehajtási eljárásban nem történt meg a végrehajtási költségek kifizetése. Ezért a végrehajtó folytatta az eljárást. A Vht. 34.§ (5) bekezdésének záró mondata az adós és a végrehajtást kérő egyetemleges felelősségéről rendelkezik. Ez okból az adós ellen ugyanúgy folytatható volt az eljárás, mint a végrehajtást kérővel szemben. Emiatt az alperes kártérítési felelőssége nem állapítható meg.

A felülvizsgálati bíróság egyetértett a jogerős ítélet azon indokaival is, amelyek szerint a motorkerékpár téves lefoglalása sem alapozta meg az alperes államigazgatási jogkörben okozott kártérítési felelősségét. Tényként megállapítható, hogy a végrehajtó - észlelve tévedését - a foglalás alóli feloldás iránt intézkedett és eltekintett az őt megillető végrehajtási költségek behajtásától is. Így helyesen állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a motorkerékpár lefoglalásával összefüggésben a felperesnek nem keletkezett kára, a személygépkocsi lefoglalása pedig jogszerűen történt. A felülvizsgálati bíróság ezért osztotta a másodfokú bíróság álláspontját, amely szerint a Ptk. 339.§ (1) bekezdésének együttes feltételei hiányában az alperes kártérítő felelőssége nem állapítható meg.

Az ismertetett indokoknak megfelelően a Kúria a jogerős ítéletet felülvizsgálattal támadott részében a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 270.§ (1) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperest az alperes felülvizsgálati perköltségének a megfizetésére. A felperes által le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték viselésére vonatkozó rendelkezés a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdésén alapul. Az alperesi beavatkozónak a felülvizsgálati eljárásban költsége nem merült fel.

Budapest, 2012. május 10.

dr. Kiss Mária tanácselnök s.k., dr. Rédei Anna előadó bíró s.k.,
dr. Senyei György bíró s.k.

Sipos

a kiadmány hitelével:

bírósági ügyintéző